

U D H Ë Z I M
Nr. 5, datë 11.2.2002

PËR PROCEDURAT TATIMORE

Në mbështetje të nenit 74 të ligjit nr. 8560, datë 22.12.1999 "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë", Ministri i Financave,

U D H Ë Z O N :

1. ADMINISTRATA TATIMORE

1.1. STRUKTURA E ADMINISTRATËS TATIMORE

Administrata tatimore është i vetmi autoritet që administron tatimet dhe taksat në Republikën e Shqipërisë. Administrata tatimore përbëhet nga :

- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve;
- Degët e tatimeve në rrethe;
- Komisioni i apelimit të tatimeve;
- Zyrat tatimore të pushtetit vendor.

Asnjë autoritet tjetër nuk mund të administrojë tatime dhe taksa. Zyrat tatimore të pushtetit vendor administrojnë tatime e taksa për aq sa legjislacioni tatimor ua lejon atyre një gjë të tillë.

1.2. DETYRAT E ADMINISTRATËS TATIMORE

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe degët e saj në rrethe kryejnë detyrat e përcaktuara në nenet 17 e 18 të ligjit.

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve kryen detyrat e mëposhtëme :

- Organizon dhe drejton veprimtarinë e të gjithë administratës tatimore për të siguruar mbledhjen e detyrimeve tatimore me karakter nacional.
- Studion dhe përpunon politikat fiskale të shtetit në periudha të caktuara kohe, nëpërmjet propozimit dhe përgatitjes së projektligjeve dhe akteve të tjera nënligjore që kanë të bëjnë me tatimet dhe taksat në Republikën e Shqipërisë.
- Përgatit udhëzime dhe rregullore në zbatim të legjislacionit tatimor.
- Siguron një zbatim uniform të ligjeve dhe të rregulloreve që kanë të bëjnë me tatimet.
- Përgatit udhëzime, metodika, spjegime dhe opinione për edukimin e tatimpaguesve për zbatimin e legjislacionit tatimor.
- Përgatit projektprogramin e të ardhurave tatimore për vitin pasardhës.
- Mbledh sistematikisht të dhëna, mbikëqyr tatimet dhe taksat kombëtare dhe ato vendore si dhe përgatit raporte e analiza që kanë të bëjnë me mbledhjen e të ardhurave tatimore.
- Zgjidh konfliktet ndërmjet degëve.
- Siguron bashkëpunimin e institucioneve të specializuara të kontabilitetit për sa ato janë të lidhura me zbatimin e sistemit tatimor.
- Organizon dhe vë në jetë edukimin profesional dhe trainimin e personelit të organeve tatimore.
- Siguron etikën profesionale brenda Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe degëve të saj.
- Kryen të gjitha detyrat e tjera të nevojshme për administrimin e drejtë të sistemit tatimor.

Për përgatitjen e projektprogramit të të ardhurave tatimore për vitin pasardhës në shkallë vendi, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve përdor metodat dhe teknikat e njohura të analizës dhe të programimit financiar në nivel makroekonomik. Tregues bazë të këtij programimi janë ecuria e realizimit të të ardhurave tatimore në vite për cdo lloj tatimi, treguesit e rritjes ekonomike për vitin planifikues, niveli mesatar dhe ai i parashikuar i inflacionit, ndikimi i ndryshimeve në legjislacionin fiskal, ndikimi i ndryshimeve të ndjeshme strukturore në ekonomi, etj.

Për përgatitjen e projektprogramit të të ardhurave tatimore për vitin pasardhës në shkallë rrethi, degët e tatimeve marrin për bazë numurin e tatimpaguesve, formën juridike të tyre, llojin e veprimtarisë që kryejnë, të dhënat mbi volumin e xhiros së realizuar në periudhat e mëparshme, detyrimet e pagueshme sipas dispozitave të ligjeve të veçanta tatimore, etj.

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve ka degët e veta në rrethe. Kryetari i degës drejton degën e tatimeve. Ai emërohet dhe shkarkohet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve. Degët e tatimeve pajisin tatimpaguesit me certifikatë tatimore, hartojnë projektprogramin e të ardhurave tatimore për rrethin, ndjekin dhe përgjigjen për realizimin e programit të të ardhurave tatimore, përpunojnë deklaratat tatimore, përcaktojnë dhe nxjerrin detyrimin tatimor, bëjnë ruajtjen dhe organizimin e dokumentacionit, kryejnë kontrollin e tatimpaguesve dhe mbledhjen e tatimeve, zbatojnë vendimet e veçanta të ekzekutimit, etj.

1.3. KOMISIONI I APELIMIT TË TATIMEVE

Komisioni i apelimit të tatimeve përbëhet nga 7 persona që emërohen nga Ministri i Financave. Një nga antarët e këtij Komisioni propozohet Ministri i Drejtësisë ndërsa 3 anëtarë janë punonjës së sistemit të Ministrisë së Financave. Dy anëtarë të tjerë të Komisionit emërohen nga Ministri i Financave sipas propozimit të Bashkimit të Dhomave të Tregëtisë dhe Industrisë në konsultim me shoqatat e biznesit dhe anëtari tjetër mbi bazën e propozimit të shoqatave të ekonomistëve. Anëtarët e komisionit të apelimit të tatimeve duhet të jenë me profesionin e ekonomistit dhe juristit. Mandati i anëtarëve të komisionit të apelimit të tatimeve është jo më pak se dy vjet, me të drejtë ripropozimi dhe riemërimi. Komisioni i apelimit të tatimeve i merr vendimet me shumicë të thjeshtë votash. Votimi i anëtarëve të Komisionit bëhet i hapur.

Ky Komision mblidhet sa herë është e nevojshme për shqyrtimin në afat të ankesave të tatimpaguesve por jo më pak se një herë në muaj.

Komisioni i apelimit të tatimeve nuk mund të shqyrtojë një ankesë të një tatimpaguesi nëse kjo ankesë nuk është shqyrtuar më parë në nivelin më të ulët të apelimit.

Vendimet e komisionit të apelimit të tatimeve janë pavarura. Ato nuk mund të ndikohen, influencohen apo diktohen nga asnjë autoritet tjetër, kushdoqoftë ai. Për të marrë vendimet e tij, Komisioni është i veshur me të gjithë autoritetin e nevojshëm për shqyrtimin e ankesave të tatimpaguesve, përfshirë këtu të drejtën për të bërë hetime, verifikime dhe rillogaritje të detyrimeve tatimore të përcaktuara. Ministri i Financave nxjerr rregullore të veçantë mbi procedurat konkrete të Komisionit të Apelimit të Tatimeve.

1.4. MARRËDHËNIET E ADMINISTRATËS TATIMORE ME ORGANET E TJERA SHTETËRORE

Në zbatim të nenit 23 të ligjit, organet tatimore nuk mund të ngarkohen me detyrën për të vjelë detyrime të tjera me natyrë jotatimore që kanë tatimpaguesit ndaj organeve të tjera shtetërore apo për të kërkuar plotësimin e çfarëdo kushti tjetër të venë nga këto organe. Përgjatë këtu bëhet vëmendje në rastet kur me ligj

përcaktohet ndryshe, pra kur me ligj përcaktohet shprehimisht se tatimpaguesi nuk mund të pajiset me certifikatë të ushtrimit të veprimtarisë pa plotësuar kushtin e caktuar.

1.5. MARRËVESHJET ME AUTORITETET E HUAJA TATIMORE

Në zbatim të nenit 24 të Ligjit, të drejtën ligjore për zbatimin e marrëveshjeve apo konventave bilaterale dhe multilaterale, të cilat përmbajnë dispozitat tatimore, e ka Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe jo degët e tatimeve në rrethe. Në rastet kur tatimpaguesit paraqiten në degët e tatimeve në rrethe dhe kërkojnë përjashtime apo lehtësi tatimore që lidhen me zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare të përfunduara nga vendi ynë, ato duhet t'i kalohen për shqyrtim

Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve. Ky rregull do të zbatohet për marrëveshjet bilaterale për eliminimin e tatimeve të dyfishta dhe për parandalimin e evazionit fiskal të përfunduara nga vendi ynë, si dhe për dispozitat tatimore që mund të përmbajnë marrëveshje të tjera, si marrëveshjet për transportin ndërkombëtar, marrëveshjet e ndihmave, marrëveshjet e kredive, etj. Degët e tatimeve në rrethe, në çdo rast, zbatojnë me përpikmëri legjislacionin e brendshëm tatimor. Ato veprojnë sipas dispozitave të marrëveshjeve ndërkombëtare vetëm në rastin kur marrin përgjigje zyrtare me shkrim nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

2. PROCEDURAT E ADMINISTRIMIT TË TATIMEVE

2.1. REGJISTRIMI I TATIMPAGUESVE.

2.1.1. Për të patur të drejtën e pajisjes me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë të gjithë personat janë të detyruar të fitojnë personalitetin juridik (të drejtën juridike për të ushtruar veprimtari,

pra të marrin vendimin përkatës të gjykatës). Menjëherë pas marrjes së këtij vendimi personi kërkon të regjistrohet në organet tatimore, pra të pajiset me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë duke plotësuar formularin e kërkesës për regjistrim, forma e të cilit është sipas modelit të përcaktuar nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Një person që nuk kërkon të pajiset me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë dhe ushtron në fakt veprimtari nuk është i përjashtuar nga përgjegjësia tatimore. Në këtë rast, personi është objekt i sanksioneve në bazë të dispozitave të këtij ligji dhe të ligjeve të tjera tatimore për ushtrim veprimtarie pa leje.

Për t'u pajisur me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë, veprohet si më poshtë:

a. Personat juridikë e fizikë me qarkullim vjetor më të madh se kufiri i regjistrimit për tatimin mbi vlerën e shtuar, përveç Vendimit të Gjykatës paraqesin edhe kërkesën për regjistrim, duke plotësuar formularin përkatës. Kërkesa për regjistrim, paraqitet vetëm në organin tatimor të rrethit ku personi ka selinë. Selia e tatimpaguesit është vendi ku ai ushtron aktivitetin kryesor të tij. Së bashku me kërkesën për regjistrim, këto persona duhet të paraqesin statutin, aktin e themelimit të shoqërisë, akt-marëveshjen me Institutin e Sigurimeve Shoqërore dhe vërtetimin për anëtarësimin në Dhomën e Tregtisë. Ato duhet të plotësojnë gjithashtu dhe çdo kërkesë tjetër të përcaktuar në ligje të tjera. Organet tatimore nuk pajisin tatimpaguesin me certifikatën e ushtrimit të veprimtarisë, kur dispozitat ligjore në fuqi kërkojnë plotësimin e kushteve të tjera përpara pajisjes me këtë certifikatë.

Personat fizikë e juridikë me qarkullim vjetor më të madh se kufiri i regjistrimit për TVSH, të cilët plotësojnë të gjitha kërkesat e mësipërme, regjistrohen dhe pajisen nga organi tatimor i rrethit me certifikatën përkatëse të ushtrimit të veprimtarisë, brenda pesë ditësh nga momenti i paraqitjes së kërkesës për regjistrim dhe formularit përkatës. Regjistrimi dhe Certifikata e Ushtrimit të Veprimtarisë se tatimpaguesit është e perhershme, pra ajo meret në momentin e krijimit dhe regjistrimit për herë të parë të tatimpaguesit dhe nuk përsëritet çdo vit.

b. Personat juridikë e fizikë me qarkullim vjetor më të vogël se kufiri i regjistrimit për tatimin mbi vlerën e shtuar (tatimpaguesit e tatimit mbi biznesin e vogël), përveç vendimit të gjykatës, paraqesin edhe kërkesën për regjistrim, duke plotësuar formularin përkatës. Këto persona paraqesin gjithashtu edhe kontratën me Institutin e Sigurimeve Shoqërore. Ato duhet të plotësojnë gjithashtu dhe çdo kërkesë tjetër të përcaktuar në ligje të tjera, si pajisja paraprakisht me licensën profesionale, etj.

Personat fizikë e juridikë me qarkullim vjetor më të vogël se kufiri i regjistrimit për TVSH, të cilët plotësojnë të gjitha kërkesat e mësipërme, regjistrohen dhe pajisen nga organi tatimor i rrethit me certifikatën përkatëse të ushtrimit të veprimtarisë, brenda pesë ditësh nga momenti i paraqitjes së kërkesës për regjistrim dhe formularit përkatës nga ana e tyre. Regjistrimi dhe certifikata e ushtrimit të veprimtarisë jepet çdo vit, brenda afatit dhe procedurave të përcaktuara në ligjin "Për tatimin mbi biznesin e vogël".

c. Të gjithë tatimpaguesit, janë të detyruar t'i njoftojnë organeve tatimore ndryshimet e mëposhtme :

- ndryshimin e emrit;
- ndryshimin e adresës së selisë;
- ndryshimin e adresës së filaleve, i degëve apo njësive;
- ndryshimin në formën juridike
- krijimin ose hapjen e filialeve, degëve apo njësive të reja;
- ndryshimet në llojin e veprimtarisë ekonomike.

Njoftimi bëhet brenda 30 ditëve nga data në të cilën tatimpaguesi ka bërë ndryshimet e mësipërme.

2.1.2. Tërheqja e certifikatës së ushtrimit të veprimtarisë është një masë ndëshkuese e përkohshme që ndërmerret nga organi tatimor, që ka lëshuar këtë certifikatë. Kjo masë merret në të gjitha rastet kur tatimpaguesi kryen shkelje të rënda siç është mospagimi i detyrimeve të prapambetura tatimore (përfshirë këtu gjobat dhe interesat eventuale) për të cilat ligjet specifike tatimore parashikojnë mbylljen e veprimtarisë dhe vetëm pasi ndaj tatimpaguesit janë marrë të gjitha masat e tjera paraprake administrative të parashikuara nga këto ligje. Tatimpaguesi, të cilit i është hequr përkohësisht certifikata e ushtrimit të veprimtarisë, nuk ka të drejtë të ushtrojë më aktivitet. Ushtrimi i aktivitetit në këtë rast, konsiderohet si aktivitet i paregjistruar (pa leje) dhe dënohet sic përcaktohet në nenin 49 të ligjit "Për procedurat tatimore në republikën e Shqipërisë". Kur tatimpaguesi e ka rregulluar situatën e cila çoi në heqjen e certifikatës së ushtrimit të veprimtarisë, organi tatimor bën

rikthimin e saj.

2.1.3. Tatimpaguesit që kanë vendosur të mbyllin veprimtarinë e tyre (të çregjistrohen), kërkojnë nga gjykata ku kanë marrë të drejtën për të ushtruar veprimtari, të marrë vendimin përkatës të mbylljes së veprimtarisë. Gjukata, njofton organin tatimor të rrethit përkatës për kërkesën e tatimpaguesit. Organi tatimor, kur tatimpaguesi nuk ka paguar të gjitha detyrimet tatimore (përfshirë këtu dhe dënimet administrative e interesat eventuale), brenda 20 ditësh nga data e marrjes së njoftimit nga gjykata paraqet kundërshtimin për çregjistrimin e këtij tatimpaguesi. Kur organi tatimor e paraqet kundërshtimin përkatës brenda 20 ditëve, gjykata nuk mund të marrë vendim për çregjistrimin e tatimpaguesit. Këtë vendim ajo mund ta marrë vetëm pasi organi tatimor i rrethit përkatës, ka tërhequr kundërshtimin dhe ka konfirmuar me shkrim se tatimpaguesi që kërkon mbylljen e veprimtarisë ka rregulluar situatën dhe nuk ka më detyrime tatimore të papaguara (përfshirë këtu gjokat dhe interesat eventuale).

Në qoftë se, për një tatimpagues të çregjistruar, vërtetohet më vonë se ka patur një detyrim tatimor të papaguar, çregjistrimi nuk e çliron atë nga përgjegjësia për të paguar këto detyrime së bashku me penalitetet përkatëse.

2.1.4. Organet tatimore kanë të drejtë të çregjistrojnë cdo tatimpagues, kur provohet se ai për çfarëdo arsye, në vitin e fundit fiskal nuk ka ushtruar veprimtari. Në këtë rast, këta tatimpagues mbahen pasivë në një regjistër të veçantë të organeve tatimore. Mund të kalohen në të regjistruar si pasivë, të gjithë tatimpaguesit që gjatë vitit të mëparshëm kalendarik, realisht nuk kanë kryer xhiro. Thëksojmë se, këtu bëhet fjalë për tatimpaguesit që realisht nuk kanë kryer xhiro dhe për këtë nuk kanë deklaruar për më shumë se 12 muaj rresht. Pra, para ndërmarjes së hapit për kalimin si pasivë të një tatimpaguesi, organi tatimor paraprakisht provon me sa më shumë fakte e dokumente se ai realisht gjatë 12 muajve të fundit nuk ka kryer aktivitet. Me fjalë të tjera, për çdo tatimpagues të tillë, paraprakisht ndërmerren këto veprime:

1. Të jetë marrë një konfirmim me shkrim nga sektori i policisë tatimore (përgjegjësi i këtij sektori dhe inspektori i zonës përkatëse), se tatimpaguesi nga verifikimi në vendin apo adresën e deklaruar të ushtrimit të veprimtarisë nuk është gjendur.

2. Të jetë verifikuar në vend, duke mbajtur një proces verbal prej jo më pak se dy personash (një inspektor i sektorit të vlerësimit dhe mbledhjes dhe një inspektor kontrolli), i cili të vërtetojë se tatimpaguesi nuk është gjendur.

3. Të jetë vërtetuar përsëri nëpërmjet një proces verbali të hartuar nga inspektori përkatës, që tatimpaguesi gjatë vitit të fundit tatimor nuk ka kryer asnjë import.

4. Të jetë vërtetuar gjithashtu nëpërmjet një proces verbali të hartuar nga inspektori përkatës, që tatimpaguesi gjatë vitit të fundit tatimor nuk ka kryer asnjë lekë xhiro nëpërmjet të dhënave që disponohen për thesarin.

5. Të jenë bërë të gjitha përpjekjet e tjera të mundshme nëpërmjet verifikimit të të dhënave të tjera si të PMU-ve, të Bankës Botërore, etj. si dhe të dhënave që mund të rezultojnë gjatë ushtrimit të kontrolleve në tatimpagues të tjerë.

Vetëm pasi janë ndërmarrë të gjithë hapat e mësipërm, sektori i regjistrimit, të gjithë këto tatimpagues i kalon në të regjistruar si pasivë, gjë që me fjalë të tjera do të thotë që këto tatimpagues nuk janë çregjistruar përfundimisht, por mbahen të regjistruar si pasive. Në këtë moment për këto tatimpagues nuk është e detyrueshme të printohen deklaratat mujore të tvsh-së pasi ato nuk do të jenë më të detyruar të deklarojnë.

Pasi këto tatimpagues të kenë kaluar në pasivë, ato do të jenë nën mbikqyrjen e vazhdueshme të organit tatimor. Mbikqyrja në këtë rast nënkupton verifikimin e vazhdueshëm të të dhënave të doganës, të thesarit, të të dhënave nga kontrollet e ushtruara në subjekte të tjera, të të dhënave të finacuesve të tjerë të ndryshëm si PMU-të, etj. Në rastin kur nga këto të dhëna rezulton se tatimpaguesi ka kryer aktivitet, ai kalohet në tatimpaguesit e regjistruar si aktivë, dhe ndaj tij merren të gjitha masat e duhura ligjore.

2.2. PËRCAKTIMI I DETYRIMIT TATIMOR

2.2.1. Detyrimet tatimore përcaktohen siç parashikohet në ligjet e veçanta tatimore. Për këtë përdoren mënyrat e njohura të përcaktuara në këto ligje që janë :

- a) Vetëvlerësimi dhe vetedeklarimi i detyrimit tatimor. Kjo mënyrë përdoret në përgjithësi për tatimet indirekte si TVSH dhe akciza, si dhe për një kategori të ardhurash personale, si të ardhurat nga qeratë, të ardhurat nga emfiteoza, të ardhurat nga e drejta e autorit, përfshirë honoraret nga pronësia

intelektuale dhe honoraret industriale nga patentat, emri tregetar, etj. Vetëvlerësim dhe vetëdeklarim bëhet edhe për të ardhurat me burim jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë, të realizuara nga një person rezident shqiptar, etj.

b) Parapagimi i detyrimit tatimor. Kjo mënyrë përdoret vetëm në rastin e parapagimit të tatimit mbi fitimin gjatë vitit ushtrimor. Në këtë rast, vlerësimi përfundimtar i detyrimit tatimor bëhet në momentin e paraqitjes së deklaratës vjetore të të ardhurave të tatueshme (të fitimit dhe humbjes).

c) Mbajtja në burim. Kjo mënyrë përdoret kryesisht për tatimin mbi të ardhurat personale si: për pagat, për interesat, dividendet, huatë, kalimin e pronësisë, lojërat e fatit, sipas përcaktimit në ligjin "Për tatimin mbi të ardhurat".

Por ciladoqoftë mënyra e përcaktimit të detyrimit tatimor, organet tatimore kanë për detyrë të kontrollojnë saktësinë e përcaktimit të të gjithë detyrimeve tatimore. Nëpërmjet kontrolleve, mund të kryhet verifikimi i saktësisë së deklarimeve tatimore për tatimin mbi fitimin, për TVSH-në dhe për të gjithë llojet e tjera të detyrimeve tatimore.

Nëse nga një kontroll i ushtruar për tatimin mbi fitimin, rezulton se fitimi i deklaruar nga tatimpaguesi mbi bazën e deklaratës vjetore të të ardhurave të vitit ose viteve paraardhës nuk është i vërtetë, organet tatimore korigjojnë jo vetëm detyrimin tatimor të vitit ose viteve paraardhëse, por mbi bazën e këtyre detyrimeve të korigjuara, ndryshojnë edhe kështet e parapagimit të tatimit mbi fitimin për vitin korent. Për këtë qëllim, ato respektojnë të gjithë standardet e njohura të kontrollit, duke njoftuar njëkohësisht, në mënyrë zyrtare, tatimpaguesin e kontrolluar.

Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe në rastet kur nga kontrollet e ushtruara nga organet tatimore rezulton se tatimpaguesi i kontrolluar nuk ka deklaruar e paguar të gjitha detyrimet tatimore. Edhe në këtë rast, pra, organet tatimore njoftojnë zyrtarisht tatimpaguesin për vlerësimin e detyrimit të ri tatimor të bërë lidhur me të.

2.2.2. Organet tatimore bëjnë vlerësim të detyrimit tatimor të tatimpaguesve me metodat alternative të përcaktuara në nenin 36 të ligjit, duke improvizuar situatën reale të tyre nëpërmjet rikarakterizimit të transaksioneve të kryera nga ana e tyre gjatë një periudhe tatimore të caktuar. Një gjë e tillë vendoset të bëhet nga organet tatimore vetëm nëqoftëse egzistojnë kushtet e mëposhtme :

a) Kur tatimpaguesi për një periudhë të caktuar tatimore nuk ka deklaruar detyrimet tatimore të tij siç përcaktohet në ligjet specifike tatimore. Kështu për shembull nëse një tatimpagues nuk paraqet deklaratën mujore të TVSH-së për një periudhë tatimore të caktuar apo për disa periudha tatimore (muaj), organi tatimor pasi ka zbatuar të gjitha procedurat paraprake të përcaktuara në ligjin dhe në udhëzimin "Për TVSH", ka të drejtë të bëjë vlerësim nga zyra të detyrimit tatimor të këtij tatimpaguesi. Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe në rastet kur tatimpaguesi nuk paraqet deklaratat e tjera tatimore, si deklaratën e të ardhurave të tatueshme (bilancin e veprimtarisë

ekonomiko financiare) të një viti të caktuar, deklaratën e akcizës, deklaratat e tatimit mbi të ardhurat personale për ato kategori të ardhurash për të cilat deklarimi sipas ligjit përkatës është i detyrueshëm.

b) Kur gjatë kontrollit të kryer nga organet tatimore nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor ose kur ky dokumentacion është me të meta të tilla serioze të cilat nuk lejojnë paraqitjen e situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore, kemi të bëjmë me një situatë të tillë për shembull në rastet kur gjatë kontrollit tatimpaguesi nuk paraqet asnjë dokument për transaksionet e kryera gjatë një periudhe tatimore, nuk ka mbajtur asnjë regjistrim siç përcaktohet në ligjin "Për kontabilitetin", në ligjin "Për TVSH-në", në ligjin "Për tatimin mbi të ardhurat" dhe në ligjin "Për dokumentimin dhe mbajtjen e llogarive për tatimet". Kemi të bëjmë gjithashtu me një situatë të tillë edhe në rastet kur gjatë kontrollit provohet se tatimpaguesi nuk ka paraqitur një pjesë të dokumentacionit ose të regjistrimeve si dhe kur dokumentacioni dhe regjistrimet e paraqitura janë dukshëm me të meta, të pavërteta dhe të pabesueshme.

Në kushtet e përcaktuara në pikat "a" dhe "b" më sipër, organet tatimore janë të detyruara të përdorin metodat alternative të vlerësimit tatimor, të përcaktuara në nenin 36 të ligjit, duke vepruar si më poshtë :

- Në situatën kur tatimpaguesi nuk ka paraqitur një deklaratë tatimore për një periudhë të caktuar siç përshkruhet në pikën "a" më sipër, organet tatimore, do të kryejnë një kontroll në vend të situatës së tatimpaguesit. Kur kryerja e kontrollit në vend nuk është e mundur, organet tatimore bëjnë vlerësim tatimor nga zyra për periudhën përkatëse tatimore. Për të bërë këtë vlerësim, organet tatimore

gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojnë për këtë tatimpagues sic janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) apo me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruar nga klientet apo furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numurin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave apo shërbimeve të kryera nga tatimpagues të tjerë të ngjashëm, etj. Kjo mënyrë e vlerësimit tatimor përdoret sidomos lidhur me detyrimet tatimore për TVSH-në. Vlerësimi tatimor nga zyra mbi bazën e këtyre të dhënave bëhet vetëm pasi ndaj tatimpaguesit janë respektuar të gjitha procedurat e përcaktuara në ligjin dhe në udhëzimin "Për TVSH". Vlerësimi tatimor nga zyra i kryer si më sipër i dërgohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar. Vlerësimi tatimor nga zyra mund të bëhet edhe për detyrimet tatimore për tatimin mbi fitimin, në rastet kur ushtrimi i kontrollit në vend është i pamundur, jo për arsye që kanë të bëjnë me punën e organeve tatimore, por me faktin se tatimpaguesi nuk gjendet apo ai refuzon të kontrollohet. Vlerësimi tatimor nga zyra për këto raste, bëhet duke u bazuar në të dhënat e periudhave të mëparshme, kapacitetet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi, në numurin e të punësuarve, llojin e veprimtarisë, etj. Tatimpaguesi ka të drejtë të apelojë vlerësimin tatimor sipas procedurave të parashikuara në ligj.

Sic përmendet në pikën "b" më sipër, kur gjatë kontrollit të kryer nga organet tatimore nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor ose kur ky dokumentacion është me të meta të tilla serioze, të cilat nuk lejojnë paraqitjen e situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore, organet tatimore përdorin metodat alternative të përcaktimit të detyrimeve tatimore. Në të gjitha këto raste, organet tatimore, kanë të drejtë të rikarakterizojnë transaksionet e tatimpaguesit, duke improvizuar një situatë sa më reale të tij në mënyrë që të përcaktojnë detyrimet tatimore nëpërmjet vlerësimit tatimor, i cili i jepet tatimpaguesit në përfundim të kontrollit. Për të bërë një gjë të tillë, organet tatimore gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojnë për këtë tatimpagues siç janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) apo me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruar nga klientët apo furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numrin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave apo shërbimeve të kryera nga tatimpagues të tjerë të ngjashëm, të dhënat për kapacitetet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi, etj. Vlerësimi tatimor i kryer si më sipër i dërgohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar këtë detyrim. Tatimpaguesi ka të drejtë të apelojë vlerësimin tatimor sipas procedurave të parashikuara në ligj.

c. Organet tatimore bëjnë vlerësim të detyrimit tatimor me metodat alternative edhe në rastin kur, tatimpaguesit manipulojnë dukshëm e në mënyrë të qartë me çmimet e shitjes së mallrave apo të shërbimeve. Për të bërë vlerësimin tatimor, në këtë rast, administrata tatimore merr për bazë çmimet reale të tregut. Çmimet reale të tregut përcaktohen në bazë të kontrolleve e sondazheve të herëpashershme të administratës tatimore pranë tatimpaguesve. Këto sondazhe apo kontrole janë të përpikta në vend dhe kryhen posaçërisht për të konstatuar çmimet reale të shitjes nga ana e tatimpaguesve në momente të caktuara. Ato kryhen në mënyrë të befasishme, 3 deri në 4 herë në muaj, dhe shoqërohen kurdoherë me anë të një proces-verbalkonstatimi, të cilët futen në dosjen e tatimpaguesit. Kontrole apo sondazhe të tilla kryhen sidomos pranë tatimpaguesve më të mëdhenj dhe për një numër të kufizuar mallrash apo shërbimesh.

2.2.3. Tatimpaguesit që kryejnë furnizime mallrash apo shërbimesh janë të detyruar të afishojnë çmimet e shitjes së mallit apo të shërbimit që furnizojnë, pavarësisht nga natyra e furnizimit dhe nga statusi i blerësit. Kjo dispozitë është e detyrueshme për të gjithë tatimpaguesit si për ato që bëjnë furnizime mallrash apo shërbimesh me pakicë, ashtu dhe për ato që bëjnë furnizime mallrash apo shërbimesh me shumicë, pavarësisht nga fakti se janë tatimpagues që i nënshtrohen dhe janë regjistruar në tatimin mbi biznesin e vogël apo i nënshtrohen dhe janë të regjistruar në tatimin mbi vlerën e shtuar. Për tatimpaguesit që furnizojnë mallra apo shërbime me pakicë, kjo do të thotë se ato janë të detyruar të afishojnë në mënyrë të dukshme çmimin e çdo malli apo shërbimi që ato furnizojnë. Kurse tatimpaguesit që furnizojnë mallra apo shërbime me shumicë, në bazë të kësaj dispozite janë të detyruar gjithashtu që të kenë disponibile në vendin e furnizimit listën e çmimeve të mallrave apo shërbimeve që furnizojnë. Kjo listë i vihet në dispozicion administratës tatimore sa herë që kjo e fundit e kërkon një gjë të tillë.

2.3. PAGIMI I DETYRIMEVE TATIMORE

2.3.1. Detyrimet tatimore paguhen në degët e bankave, në agjensitë bankare dhe në zyrat postare, organet qendrore drejtuese, të të cilave kanë marrëveshje me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve. Në këto marrëveshje përcaktohet lloji i detyrimit që do të arkëtohet për llogari të organeve tatimore, vendi i arkëtimit të këtyre detyrimeve, kushtet që duhet të plotësohen dhe mënyra e dhënies së informacioneve për pagesat e arkëtuara.

2.3.2. Detyrimet tatimore paguhen sipas afateve të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore.

Detyrimi mujor për tatimin mbi vlerën e shtuar paguhet brenda datës 14 të muajit pasardhës. Askush nuk mund të shtyjë afatin e pagesës së këtij detyrimi.

Për llojet e tjera të detyrimeve tatimore, në raste të veçanta e të argumentuara nga tatimpaguesi, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, me kërkesën e tatimpaguesit, mund të lëshojë një autorizim me shkrim për miratimin e zgjatjes së afatit të pagesës. Zgjatja e afatit të pagesës nuk mund të jetë më shumë se 30 ditë nga afati i përcaktuar në ligjet e veçanta tatimore. Autorizimi për miratimin e zgjatjes së afatit të pagesës së një detyrimi tatimor për tatimpaguesit që kërkojnë një gjë të tillë jepet në rastet e mëposhtme :

- Kur tatimpaguesi provon se nuk mundet ta respektojë afatin për shkaqe shendetësore të tij ose të stafit të tij që merret me përgatitjen e deklaratës tatimore të tatimit mbi fitimin, të tatimit mbi të ardhurat personale apo të ndonjë tatimi tjetër;

- kur tatimpaguesi i të ardhurave personale provon se nuk mund të bëjë deklaratën e të ardhurave personale të tij për shkaqe objektive, si në rastin e kryerjes së shërbimit ushtarak, etj;

- kur tatimpaguesi provon se për arsye objektive e të argumentuara nuk mund të respektojë afatet ligjore të deklarimit tatimor.

Në çdo rast, zgjatja e afatit të pagesës nuk ndërpret llogaritjen dhe pagimin e interesave. Ato llogariten dhe paguhen duke marrë për bazë afatin në të cilin duhej të paguheshin detyrimet, siç përcaktohet në ligjet e veçanta tatimore.

Për tatimpaguesit që kërkojnë shtyerje të afatit të deklarimit dhe pagesës së një detyrimi tatimor, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve mund të kërkojë garanci. Kërkesa për garanci bëhet me shkrim dhe i dërgohet tatimpaguesit. Garancia jepet nga njëra prej bankave, klient i të cilës është tatimpaguesi që kërkon shtyrjen e afatit të pagesës. Në këtë rast banka që lëshon garancinë, bëhet garantë për detyrimin e tatimpaguesit. Pasi tatimpaguesi paraqet dokumentin e kësaj garancie, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve autorizon miratimin e zgjatjes së afatit të deklarimit dhe pagesës së detyrimit tatimor.

2.3.3. Në zbatim të nenit 41 të ligjit, për shkaqe që kanë të bëjnë me gjendjen e keqe të përkohshme financiare të tatimpaguesit, ky i fundit mund të kërkojë të paguajë me këste një detyrim tatimor të papaguar. Organet tatimore mund të pranojnë pagesën me këste të një detyrimi vetëm në rast se tatimpaguesi paraqet një garanci. Garancia jepet nga njëra prej bankave, klient i të cilës është tatimpaguesi që kërkon pagesën me këste. Në këtë rast banka që lëshon garancinë, bëhet garante për detyrimin e tatimpaguesit. Kur plotësohen kushtet e mësipërme, organet tatimore pranojnë pagesën me këste të detyrimit tatimor, duke hartuar në këtë rast një marrëveshje me shkrim me tatimpaguesit. Pagesa me këste nuk mund të pranohet për një periudhë më të gjatë se 9 muaj nga momenti i hartimit të marrëveshjes. Pagesa me këste e një detyrimi tatimor nuk ndërpret llogaritjen e interesave për të gjithë detyrimin. Pranimi i pagesës me këste të një detyrimi tatimor të papaguar, nga organet tatimore, do të thotë se gjatë periudhës për të cilën është rënë dakort për pagimin me këste, ndaj tatimpaguesit nuk mund të merren masat e nxjerrjes me forcë të detyrimeve tatimore të përcaktuara në nenet 45 e 46 të ligjit (nxjerrja e vendimeve Ekzekutive për bllokimin e llogarive bankare, sequestrimin e pasurisë, mbylljen e veprimtarisë, etj.). Këto masa merren vetëm pasi ka përfunduar afati për të cilin është pranuar pagesa me këste dhe kur tatimpaguesi nuk ka respektuar derdhjen e kësteve në shumën e duhur dhe në afatin e caktuar.

2.3.4. Një tatimpagues, i cili paguan detyrimin e tij tatimor, që përbëhet përveç shumës së tatimit të papaguar edhe nga dënime administrative e interesa, dhe tatimpaguesi nuk mundet të paguajë të gjithë shumën e detyrimit menjëherë, shumat e paguara nga ai llogariten për likuidimin në fillim të interesave, më pas të dënimeve administrative dhe në fund të tatimit të papaguar. Kështu për shembull në qoftë se për një tatimpagues që paguan 500 mijë lekë nga detyrimi i tij tatimor prej 1 milion lekë, i cili përbëhet nga 600 mijë lekë tatim të papaguar, 100 mijë lekë dënim administrativ (gjobjë) dhe 300 mijë lekë interesa, detyrimi i tij i mbetur tatimor është 500 mijë lekë dhe ky detyrim është vetëm tatim i papaguar. Në këtë rast interesat dhe dënimet administrative janë likuiduar plotësisht, kurse nga tatimi

i papaguar është likuiduar vetëm 100 mijë lekë. Për shumën e mbetur të tatimit të papaguar prej 500 mijë lekë, vazhdohet të llogariten interesa deri në datën e likuidimit të të gjithë shumës.

2.3.5. Në rastet kur një tatimpagues nuk paguan shumën e plotë të detyrimit tatimor brenda afateve të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore, ai detyrohet të paguajë ineteresa mbi shumën e detyrimit tatimor të papaguar, duke filluar nga data në të cilën pagesa ka qenë e detyrueshme, deri në datën në të cilën ajo kryhet. Interesi për mospagimin e detyrimeve tatimore brenda afateve të përcaktuara llogaritet 5 për qind për muajin e parë apo një pjesë të tij dhe 2 për qind për muajt pasardhës ose pjesë të tyre. Interesi minimal që zbatohet për detyrimet tatimore të papaguara nuk mund të jetë më i vogël se 10 për qind. Në zbatim të neneve 44 dhe 75 të ligjit, interesat llogariten mbi detyrimet e papaguara tatimore për TVSH, për akcizat, për tatimin mbi fitimin dhe për tatimin mbi të ardhurat personale.

Në çdo rast interesat konsiderohen pjesë e pandarë e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Interesat mbledhen duke respektuar të gjitha procedurat, sipas të cilave mbledhen edhe tatimet e papaguara dhe derdhen në llogarinë përkatëse të të ardhurave tatimore.

Për detyrimet e paguara në afat që lidhen me tatimin mbi biznesin e vogël nuk llogariten interesa sipas paragrafit të mësipërm, por zbatohen dënime administrative (gjyba për pagesë të vonuar).

2.4. MBLEDHJA ME FORCË E DETYRIMEVE TATIMORE

2.4.1. Procedurat e zakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore, fillojnë vetëm pasi ndaj tatimpaguesit, që ka detyrime të prapambetura të papaguara, janë ndërmarrë të gjitha masat paraprake dhe janë respektuar të gjitha procedurat e njoftimit të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore. Procedurat e zakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore fillojnë pavarësisht nëse tatimpaguesi ka apeluar apo jo detyrimin e tij tatimor. Për zbatimin e nenit 45 të ligjit, organet tatimore procedojnë siç përcaktohet me poshtë :

- Urdhërojnë çdo bankë që mban llogaritë e tatimpaguesit, të paguajë nga gjendja e llogarisë bankare të këtij tatimpaguesi detyrimet e papaguara tatimore të tij. Për këtë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës nxjerr një vendim ekzekutiv i cili është i detyrueshëm për t'u zbatuar menjëherë nga bankat që kanë llogari të tatimpaguesit, duke kaluar nga llogaria e tatimpaguesit në llogarinë e organit tatimor përkatës një shumë sa detyrimi tatimor i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor. Vendimi ekzekutiv është i pari në radhën e pagesave.

2.4.2. Procedurat e jashtëzakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore të papaguara= fillojnë vetëm pasi më parë janë ndërmarrë të gjitha veprimet e përcaktuara në nenin 45 të ligjit "Procedurat e zakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve" dhe në pikën 2.4.1. më sipër, të këtij udhëzimi. Pra, zbatimi i nenit 46 "Procedurat e jashtëzakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve" ndërmerret për tatimpaguesit me detyrime tatimore të papaguara ndaj të cilëve nuk është bërë e mundur mbledhja e detyrimeve nëpërmjet vendimit ekzekutiv të nxjerrë për bankat nga kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës apo nëpërmjet vendimit ekzekutiv të nxjerrë për të tretët që i kanë borxhe tatimpaguesit me detyrime tatimore të papaguara ndaj organeve tatimore.

Për zbatimin e nenit 46 të Ligjit, organet tatimore, aplikojnë procedurat e jashtëzakonshme për mbledhjen me forcë të detyrimeve duke vepruar si me poshtë :

- a) Kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, për të gjitha llojet e detyrimeve tatimore të papaguara me përjashtim të detyrimeve për TVSH-në, nxjerr një vendim ekzekutiv, në bazë të të cilit urdhërohet sekuestrimi i pasurive të biznesit të tatimpaguesit. Ndërsa për detyrimet e papaguara për TVSH-në, vendimi ekzekutiv nxirret nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve në bazë të propozimit të kryetarit të degës së tatimeve të rrethit përkatës. Shuma e pasurive që urdhërohet të sekuestrohen sipas Vendimit Ekzekutiv të mësipërm nuk mund të jetë më e madhe se shumta nëpërmjet të cilës sigurohet pagimi i detyrimit tatimor të papaguar nga tatimpaguesi. Vendimi ekzekutiv zbatohet nga Policia Tatimore. Kur zbatohet masa e sekuestrimit, fillimisht sekuestrohen pasuritë e luajtshme të biznesit të tatimpaguesit me detyrime të papaguara tatimore dhe kur është e nevojshme kalohet në sekuestrimin e pasurive të paluajtshme të biznesit të tij (këtu nuk bëhet fjalë për pasurinë shtëpiake individuale). Pasuritë e sekuestruara kalojnë në favor të shtetit dhe llogariten të konfiskuara brenda 30 ditësh nga nxjerrja e vendimit ekzekutiv të sekuestrimit. Ato shiten sipas akteve normative në fuqi. Të ardhurat e arkëtuara nga shitja e tyre, pasi, zbriten shpenzimet e ruajtjes dhe të shitjes, përdoren për likuidimin e detyrimit tatimor të papaguar. Pjesa e të ardhurave që mund të mbetet mbas likuidimit të të gjithë

detyrimin tatimor të papaguar i kthehet tatimpaguesit.

b) Në qoftë se edhe pas nxjerrjes së vendimit ekzekutiv për sekuestrimin e pasurive të tatimpaguesit, për arsye të ndryshme, nuk arrihet të paguhet detyrimi tatimor i tatimpaguesit, atëherë ndaj këtij të fundit bëhet denoncim në organet e Prokurorisë, në bazë të nenit 181 të Kodit Penal. Për të bërë denoncimin, fillimisht dega e tatimeve të rrethit përkatës i propozon Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve të autorizojë denoncimin e tatimpaguesit me detyrime tatimore të papaguara. Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, pasi sigurohet se ndaj tatimpaguesit janë zbatuar të gjitha masat e duhura administrative për mbledhjen e detyrimit të papaguar, autorizon kryetarin e degës së tatimeve të bëjë denoncimin në organin e prokurorisë së rrethit përkatës. Pas marrjes së këtij autorizimi, kryetari i degës detyrohet të përgatisë dosjen dhe të bëjë menjëherë denoncimin.

3. MASAT NDËSHKUESE NDAJ TATIMPAGUESVE SHKELËS

3.1. DËNIMET ADMINISTRATIVE

3.1.1. Në zbatim të nenit 47 të ligjit, për shkeljen e dispozitave të legjislacionit tatimor jepen dënime administrative (gjoba). Dënime administrative jepen në përputhje me përcaktimet e bëra në ligjet e veçanta tatimore dhe në nenet 49 deri në 53 të ligjit "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë".

Në çdo rast, dënime administrative (gjobat) konsiderohen pjesë e pandarë e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Ato mbledhen duke respektuar të gjitha procedurat sipas të cilave mbledhen edhe tatimet e papaguara dhe derdhen në llogarinë përkatëse të të ardhurave tatimore.

Në rastet kur tatimpaguesi kryen më shumë se një shkelje, jepen dënime administrative (gjoba) të vecanta për secilën shkelje.

3.1.2. DËNIMET PËR SHKELJET LIDHUR ME REGJISTRIMIN E TATIMPAGUESVE

Në zbatim të pikës 1.a. të nenit 49 të ligjit, tatimpaguesi konsiderohet i papajisur me Certificate (i paregjistruar) në këto raste :

- Kur tatimpaguesit me qarkullim më të madh se kufiri i regjistrimit për TVSH-në, nuk janë të pajisur me Certificatën e Ushtrimit të Veprimtarisë dhe njëkohësisht me Certificatën e NIPT-it. Në këtë rast tatimpaguesit dënohen me gjobë në masën 100 mijë lekë.

Të papajisur me certifikatë (të paregjistruar) konsiderohen edhe çdo filial, degë apo njësi e një tatimpaguesi që nuk është pajisur me certifikatën sekondare të NIPT. Në të gjitha këto raste tatimpaguesit dënohen me gjobë 50 mijë lekë.

- Kur tatimpaguesit me qarkullim më të vogël se kufiri i regjistrimit për TVSH-në (tatimpaguesit e biznesit të vogël) nuk janë pajisur me Certificatën e Ushtrimit të Veprimtarisë për vitin përkatës ushtrimor dhe për çdo njësi në të cilën tatimpaguesit ushtrojnë veprimtari. Në të gjitha këto raste tatimpaguesit e qyteteve të kategorisë së parë dënohen me gjobë në masën 50 mijë lekë, tatimpaguesit e qyteteve të kategorisë së dytë me 40 mijë lekë, tatimpaguesit e qyteteve të kategorisë së tretë, 30 mijë lekë dhe tatimpaguesit që zhvillojnë veprimtari në fshat apo veprimtari ambulante 20 mijë lekë.

Në zbatim të pikës 1.b. të nenit 49 të ligjit, tatimpaguesit kryejnë shkelje nëse nuk u njoftojnë organeve tatimore ndryshimet e mëposhtme :

- ndryshimin e emrit;
- ndryshimin e adresës së selisë dhe të filialeve, degëve apo njësive;
- ndryshimin në formën juridike
- krijimin ose hapjen e filialeve, degëve apo njësive të reja;
- ndryshimet në llojin e veprimtarisë ekonomike.

Për mosnjoftimin e ndryshimeve të mësipërme, të gjithë tatimpaguesit e biznesit të madh dënohen me gjobë 50 mijë lekë, kurse të gjithë tatimpaguesit e biznesit të vogël me gjobë 20 mijë lekë.

Kur edhe pas vendosjes së gjobave të mësipërme, tatimpaguesit vazhdojnë të ushtrojnë

veprimtari pa u pajisur me certifikatë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës nxjerr një vendim ekzekutiv, në bazë të të cilit urdhërohet vendosja e sekuestros mbi pasuritë e biznesit të tatimpaguesit dhe mbyllja e aktivitetit të tij. Ky vendim ekzekutiv ekzekutohet nga Policia Tatimore.

3.1.3. DËNIMET PËR AGJENTËT TATIMORE

Mosllogaritja, mosmbajtja dhe mostransferimi në buxhet në mënyrë korrekte dhe në kohën e duhur i tatimeve të mbajtura në burim, si dhe mostransferimi në buxhet i taksave të arkëtuara përbën shkelje dhe agjentët tatimorë, në këtë rast detyrohen të paguajnë, përveç detyrimit tatimor edhe një gjobë të barabartë me këtë detyrim.

Mosmbajtja e regjistrimeve për pagesat e bëra për çdo tatimpagues të veçantë, si dhe për tatimet e taksat e mbajtura për kto pagesa, të cilat janë transferuar në buxhet, përbën shkelje dhe dënohet me gjobë deri në 10 mij lek dhe në rast prsritjeje me 50 mij lek.

Në zbatim të nenit 50 të ligjit, agjentët tatimor të ngarkuar me mbledhjen e tatimeve dhe taksave, janë të detyruar t'u japin në çdo kohë organeve tatimore, të dhëna për tatimet dhe taksat e transferuara në buxhet. Ato janë të detyruar, gjithashtu, të bëjnë çdo muaj akt-rakordime për tatimet dhe taksat e mbledhura.

Mosdhënia e dokumentacionit të kërkuar nga organet tatimore për kontrollin e saktësisë së llogaritjeve, të mbajtjes në burim dhe të pagimit të tatimeve e taksave përbën shkelje dhe dënohet me gjobë në masën 50 mijë lekë.

3.1.4. DËNIMET PËR MOSDHËNIE INFORMACIONI

Në zbatim të neneve 51 e 65 të ligjit, një tatimpagues i cili gjatë kontrollit të organeve tatimore nuk jep të gjitha informacionet e kërkuara, dokumentet, regjistrimet, etj., kryen shkelje e cila dënohet me gjobë 100 mijë mijë lekë.

Në zbatim të nenit 51 të ligjit, personat të cilët në bazë të nenit 66 janë të detyruar të japin në mënyrë automatike (pa kërkesë) informacione të ndryshme për organet tatimore dhe nuk e bëjnë një gjë të tillë, dënohen me gjobë 200 mijë lekë. Të detyruar për të dhënë informacione në mënyrë automatike, pa kërkesën e organeve tatimore janë sistemi gjyqësor, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, Zyrat e Regjistrimit të Pasurive, si dhe të gjithë punëdhënësit.

Në zbatim të nenit 51 të ligjit, personat të cilët në bazë të nenit 67 janë të detyruar të japin informacione përkundrejt kërkesës me shkrim të organeve tatimore dhe nuk e bëjnë një gjë të tillë, dënohen me gjobë 200 mijë lekë. Të detyruar për të dhënë informacione si më lartë janë :

- shoqëritë e sigurimeve,
- shoqëritë tregëtare,
- bankat dhe institucionet financiare,
- fondet e investimeve,
- agjentët e pasurive të palujtshme,
- personat e përfshirë në transaksione shitblerjesh,
- institucionet dhe personat juridikë vendas apo të huaj, për pagesat ndaj personave jorezidentë.

3.1.5. DËNIMET PËR MOSDOKUMENTIM

Ruajtja, përdorimi dhe transportimi i mallrave justifikohet në çdo rast me dokumentin përkatës. Për çdo rast që kemi të bëjmë me shitje të mallrave, tatimpaguesi shitës është i detyruar të lëshojë faturën përkatëse të shitjes, e cila në rastin kur shitësi është tatimpagues i regjistruar në TVSH do të jetë faturë tatimore me TVSH me numur serial dhe në rastin kur shitësi është tatimpagues i biznesit të vogël faturë e thjeshtë shitjeje. Në këto raste, transportuesi, qoftë ky shitësi apo blerësi, është i detyruar të ketë një nga faturat e mësipërme. Në rastin kur nuk kemi të bëjmë me shitje të mallrave, por me lëvizje të brendëshme të tyre (nga magazina në magazinë, apo nga qendra e tatimpaguesit drejt filialeve apo degëve të tij), lëvizja dokumentohet me dokumentin e shoqërimit të mallit, i cili do të ketë formën dhe përmbajtjen sipas formularit bashkëngjitur këtij udhëzimi. Mos dokumentimi me një nga dokumentat e mësipërme i mallrave në ruajtje, në përdorim apo në transport është shkelje dhe dënohet si më poshtë :

Për tatimpaguesit e biznesit të vogël, me gjobë 30 mijë lekë për çdo rast, dhe

Për tatimpaguesit e regjistruar në TVSH, me gjobë 50 mijë lekë për çdo rast.
Këtu nuk bëhet fjalë për shkeljet që kanë të bëjnë me mosleshimin e faturës së TVSH, e cila dënohet siç përcaktohet në ligjin "Për TVSH" dhe në Udhëzimin për zbatimin e tij.

3.1.6. DËNIMET PËR MOSLEJIMIN E HYRJES DHE TË KONTROLLIT.

Moslejimi nga tatimpaguesit i hyrjes dhe pengimi për kryerjen e kontrollit nga ana e organeve tatimore apo përpjekjet e tatimpaguesve për të ndaluar veprimin e organeve tatimore direkt apo indirekt, vetë ose nëpërmjet një personi tjetër, konsiderohen shkelje të këtij ligji dhe dënohen :

- a) Tatimpaguesit e regjistruar për TVSH dënohen me gjobë 1 milion lekë .
- b) Tatimpaguesit e regjistruar për tatimin mbi biznesin e vogël që ushtrojnë veprimtari në qytete dënohen me gjobë 20 mijë lekë, kurse tatimpaguesit e biznesit të vogël që ushtrojnë veprimtari në fshat me 10 mijë lekë.

3.1.7. SHKELJET DHE DËNIMET PENALE

Fshehja e qëllimshme e të dhënave me synimin për t'u shmangur nga pagimi i detyrimeve tatimore përbën shkelje penale. Në këtë rast, organet tatimore janë të detyruara të zbatojnë fillimisht të gjitha procedurat e nxjerrjes së detyrimeve dhe marrin të gjitha masat administrative. Pasi janë marrë të gjitha masat administrative për tatimpaguesin në fjalë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, në zbatim të nenit 180 të Kodit Penal, i propozon Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve të autorizojë denoncimin e tatimpaguesit. Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, pasi sigurohet se ndaj tatimpaguesit janë zbatuar të gjitha masat e duhura administrative, autorizon kryetarin e degës së tatimeve, të bëjë denoncimin në organin e prokurorisë së rrethit përkatës. Pas marrjes së këtij autorizimi, kryetari i degës detyrohet të përgatisë dosjen, të bëjë menjëherë denoncimin dhe të ndjeke hetimin dhe gjykimin e cështjes.

3.1.8. SHKELJET DHE DËNIMET PËR KRYERJEN E ARKËTIMEVE DHE PAGESAVE ME LEKË NË DORË

Kryerja me lekë në dorë e transaksioneve të shitblerjes që e kalojnë vlerën 1 milion lekë përbën shkelje si për shitësin, ashtu dhe për blerësin dhe dënohet me një gjobë sa 5 për qind e vlerës së transaksionit të kryer. Gjopa vendoset njëkohësisht si për shitësin, ashtu dhe për blerësin.

3.1.9. SHKELJET DHE DËNIMET PËR MOSAFISHIMIN E ÇMIMEVE TË SHITJES

Mosafishimi i çmimit të shitjes së mallrave apo shërbimeve, përbën shkelje dhe dënohet me gjobë 50 mijë lekë për tatimpaguesit e regjistruar për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar dhe 10 mijë lekë për tatimpaguesit e biznesit të vogël.

3.1.10. SHKELJET DHE DËNIMET PËR KLIENTËT

Kushdo që blen mallra e shërbime, është i detyruar të kërkojë e të pajiset me dokumentin e blerjes, që mund të jetë faturë TVSH-je, faturë e thjeshtë ose kupon tatimor (i lëshuar me arkë regjistruese).

Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme nga ana e blerësve individë dënohet me gjobë me vlerë 500 lekë.

Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme nga ana e blerësve tatimpagues të biznesit të vogël dënohet me gjobë me vlerë 20 mijë lekë.

Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme nga ana e blerësve tatimpagues të regjistruar në TVSH dënohet me gjobë me vlerë 30 mijë lekë.

4. APELIMET TATIMORE

4.1. PROCEDURAT E APELIMIT TATIMOR

4.1.1. Për çdo akt zyrtar të organit tatimor, që prek tatimpaguesin në lidhje me shumën dhe mënyrën me anë të së cilës janë përcaktuar detyrimet tatimore, me bazën ligjore të përcaktimit, me kërkesat për rimbursim, me vendimet e veçanta ekzekutive apo çdo veprim (ose mosveprim) të parregullt të organeve tatimore apo të punonjësve të saj, tatimpaguesit kanë të drejtë të apelojnë me

shkrim. Apelimi i paraqitet organit tatimor të shkallës më të ulët të ankimimit për detyrimin përkatës, brenda 30 ditëve nga marrja e njoftimit, dhe ai duhet të përmbajë periudhën përkatëse tatimore, shumën e detyrimit tatimor dhe të dënimit administrativ që kundërshtohet, si dhe çdo të dhënë tjetër që tatimpaguesi gjykon se është e nevojshme për të argumentuar ankimimin e tij. Për çdo apelim tatimor, tatimpaguesi duhet të paraqesë bashkëlidhur një kopje të përcaktimit të detyrimit tatimor.

Organet tatimore përkatëse e shqyrtojnë kërkesën për apelim të tatimpaguesit brenda 30 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës. Nëse tatimpaguesi nuk është dakort me vendimin e organit më të ulët tatimor, vendimi mund të apelohej në organin tjetër më të lartë të hierarkisë së apelimeve tatimore, brenda 30 ditëve nga marrja e vendimit të shkruar.

4.1.2. Hierarkia e apelimit tatimor në rrugë administrative, nga shkalla më e ulët, tek shkalla më e lartë, për çdo lloj tatimi është si më poshtë :

Për tatimet dhe taksat vendore, shkallë e parë e apelimit janë organet e qeverisjes vendore dhe shkallë e dytë e apelimit- Komisioni i Apelimit të Tatimeve në Ministrinë e Financave.

Për tatimet dhe taksat nacionale, me përjashtim të Tatimit mbi Vlerën e Shtuar, shkalla e parë e apelimit është kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës dhe shkalla e dytë e apelimit është Komisioni i Apelimit të Tatimeve në Ministrinë e Financave.

Për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar shkalla e parë dhe e vetme e ankimimit administrativ është Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve.

4.1.3. Vetëm pas përfundimit të apelimit tatimor në rrugë administrative, tatimpaguesit kanë të drejtë të vazhdojë ankimimin në sistemin gjyqësor për çdo lloj tatimi dhe takse nacionale e vendore.

Një çështje nuk mund të shqyrtohet në një nivel më të lartë apelimi pa u shqyrtuar në nivelin më të ulët.

4.2. PROCEDURAT E SHQYRTIMIT TË APELIMEVE TATIMORE

Organi tatimor përkatës, gjatë shqyrtimit të apelimit tatimor, ka të njëjtën të drejtë si edhe organi që përcakton detyrimin tatimor fillestar. Ai nuk kufizohet vetëm në çështjet e ngritura në apelim, por ka të drejtë të njihet me të gjitha problemet tatimore. Tatimpaguesi ka të drejtë të paraqitet vetë për të shpjeguar çështjet e apelimeve tatimore. Apelimi tatimor nuk mund të tërhiqet nëse zbulohen fakte që vërtetojnë se shumata e detyrimeve të caktuara nuk është e mjaftueshme.

Detyrimi i tatimpaguesit nuk mund të ndryshohet gjatë shqyrtimit të një apelimi tatimor përveç rastit kur rezultojnë se detyrimi tatimor i tatimpaguesit është më i madh se ai për të cilin tatimpaguesi ankohej dhe ky detyrim shtesë ka ardhur për shkak të gabimeve të kryera nga inspektori / inspektorët e kontrollit, dhe jo për shkak të zbulimit të fakteve të reja. Në këto rast, inspektori / inspektorët që kanë kryer kontrollin mbajnë përgjegjësi administrative ose penale, në përputhje me nenin 26 të ligjit "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë".

Drejtoria e Përgjithshme dhe degët e saj shqyrtojnë kërkesën për apelim të një tatimpaguesi dhe marrin vendime mbi bazën e kontroleve dhe përcaktimeve të tyre të mëparshme tatimore, në bazë të informacionit të caktuar dhe të mbështetur në të gjitha argumentet e tatimpaguesit. Vendimi i marrë përcakton shumën e detyrimit tatimor, sipas mënyrës që organi përkatës tatimor e quan të arsyeshme. Vendimi, duhet të japë një shpjegim të shkurtër dhe i dërgohet tatimpaguesit jo më vonë se 30 ditë nga data e paraqitjes së apelimit.

Komisioni i Apelimit vendos, mbi bazën e të gjithë të dhënave që ka, pa u kufizuar në propozimet e palëve apo në detyrimin tatimor të përcaktuar më parë. Kur Komisioni i Apelimit Tatimor shqyrton një apelim dhe dega është e mendimit se detyrimi tatimor i përcaktuar duhet të ndryshohet, të dyja palët thirren për t'u paraqitur përpara Komisionit. Vendimet e Komisionit të Apelimit të Tatimeve janë të pavarura. Ato nuk mund të ndikohen, influencohen apo diktohen nga asnjë autoritet tjetër, kushdoqoftë ai. Për të marrë vendimet e tij, Komisioni është i veshur me të gjithë autoritetin e nevojshëm për shqyrtimin e ankesave të tatimpaguesve, përfshirë këtu të drejtën për të bërë hetime, verifikime dhe rillogaritje të detyrimeve tatimore të përcaktuara. Vendimet e Komisionit të Apelimit të Tatimeve merren me shumicë votash. Vendimi i dërgohet tatimpaguesit, jo më vonë se 30 ditë nga data në të cilën është paraqitur kërkesa për apelim.

Tatimpaguesi, pasi ka ndjekur të gjitha shkallët e ankimit administrativ të parashikuar në këto ligj, ka të drejtë t'i drejtohet gjykatës.

5. KONTROLLI TATIMOR

5.1. Punonjësit e organeve tatimore kanë të drejtë të verifikojnë vërtetësinë e deklarimit dhe të pagesës së detyrimeve tatimore të tatimpaguesve në juridiksion të rrethit përkatës. Inspektorët e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve e kanë këtë të drejtë për të gjithë tatimpaguesit e vendit, pavarësisht nga rrethi ku është regjistruar tatimpaguesi që kontrollohet. Për këtë, ato kontrollojnë kontabilitetin e tatimpaguesve, duke përfshirë edhe dokumentacionin mbi të ardhurat, fitimin, kapitalin dhe marrëdhëniet financiare me të tretët. Organet tatimore kanë gjithashtu të drejtë të kontrollojnë saktësinë e të gjithë dokumenteve që kanë të bëjnë me veprimtarinë ekonomike, saktësinë e mbajtjes së regjistrimeve, tatimet dhe kamatat përkatëse, pagesën e detyrimit tatimor, dënimet administrative dhe interesat, deklaratat periodike si edhe dokumente të tjera që kanë të bëjnë me përcaktimin e detyrimit tatimor. Për të kontrolluar vërtetësinë e deklarimit dhe pagesës së tatimit mbi fitimin, organet tatimore për efekte tatimore mund të ndryshojnë rezultatin financiar të tatimpaguesve, edhe nëse ky rezultat është i certifikuar më parë nga ekspertë kontabël. Pra, ato kanë të drejtë të nxjerrin një rezultat financiar fiskal të ndryshëm nga rezultati financiar tregtar të nxjerrë nga tatimpaguesit.

Gjatë ushtrimit të një kontrolli, organet tatimore kanë të drejtë të marrin kopje të çdo llogarie, regjistrimi apo dokumenti tjetër të tatimpaguesit. Ato kanë të drejtë gjithashtu, të kontrollojnë operimet e çdo kompjuteri, të arkave regjistruese apo të çdo pajisjeje tjetër dhe të marrin kopje të çdo llogarie, regjistrimi apo informacioni tjetër në këto pajisje.

Kur gjatë një kontrolli nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor ose kur ky dokumentacion është me të meta të tilla serioze të cilat nuk lejojnë paraqitjen e situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore, organet tatimore përdorin metodat alternative të përcaktimit të detyrimeve tatimore. Në të gjitha këto raste, organet tatimore kanë të drejtë të rikarakterizojnë transaksionet e tatimpaguesit, duke improvizuar një situatë sa më reale të tij, në mënyrë që të përcaktojnë detyrimet tatimore nëpërmjet vlerësimit tatimor i cili i jepet tatimpaguesit në përfundim të kontrollit. Për të bërë një gjë të tillë, organet tatimore gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojë ato për këtë tatimpagues, siç janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) apo me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruar nga klientët apo furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numurin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave apo shërbimeve të kryera nga tatimpagues të tjerë të ngjashëm, të dhënat për kapacitet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi, etj. Vlerësimi tatimor i kryer si më sipër i dergohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar këtë detyrim.

Pas çdo kontrolli, punonjësit e organeve tatimore duhet të paraqesin një raport me shkrim ku të përshkruhen në detaje rezultatet e kontrollit të ushtruar nga ana e tyre. Tatimpaguesi ka të drejtë të mbajë një kopje të këtij raporti dhe të paraqesë observacionet e veta me shkrim.

Kur në përfundim të një kontrolli arrihet në konkluzionin se tatimpaguesi ka fshehur me dashje të ardhurat e tij me synimin për të mos paguar të gjitha detyrimet e tij tatimore, organet tatimore janë të detyruara të zbatojnë fillimisht të gjitha procedurat e nxjerrjes së detyrimeve dhe të marrin të gjitha masat ligjore administrative. Pas marrjes së këtyre masave, në zbatim të nenit 180 të Kodit Penal, për tatimpaguesin në fjalë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës fillon procedurën e denoncimit penal siç përcaktohet në pikën 3.1.7 të këtij udhëzimi, në organet e prokurorisë.

Për të ushtruar kontrolle punonjësit e organeve tatimore paraqesin identitetin e tyre.

5.2. Gjatë ushtrimit të kontrollit tek tatimpaguesi, kur për shkak të vështirësive që paraqet ky kontroll (të cilat vijnë nga procesi teknologjik që zbaton tatimpaguesi, nga lloji specifik i veprimtarisë etj) është i nevojshëm mendimi i specialistit të fushës përkatëse, punonjësit e organeve tatimore kanë të drejtë të kërkojnë asistencën e ekspertëve të këtyre fushave. Megjithatë, informacioni konfidencial që ka të bëjë me sekretin tregtar dhe rezultatin financiar të tatimpaguesit nuk i jepet ekspertit.

5.3. Pesëmbëdhjetë për qind e të ardhurave tatimore, të arkëtuara dhe të pa apeluara nga tatimpaguesit, që rrjedhin nga zbulimet e kryera nga organet tatimore, përdoren nga këto të fundit për investime të ndryshme, për shpërblimin e punonjësve, etj. Kurse 5 për qind e këtyre të ardhurave, të arkëtuara dhe të paapeluara, përdoren për shpërblimin e informatoreve të mundshëm që kanë dhënë informacionet nëpërmjet të cilave është arritur të kryhet zbulimi i të ardhurave.

6. DHËNIA E INFORMACIONIT

6.1. DHËNIA AUTOMATIKE E INFORMACIONIT

6.1.1 Për të siguruar llogaritjen e saktë të detyrimeve tatimore, organet tatimore përdorin çdo burim të mundshëm informacioni të vlefshëm për këtë qëllim.

Personat fizikë dhe juridikë, si edhe organizmat e ndryshme qeveritare janë të detyruar t'i japin organeve tatimore informacione të ndryshme për përcaktimin sa më të saktë të situatës ekonomiko- financiare të tatimpaguesit, të detyrimit të tij tatimor etj. Ato janë gjithashtu të detyruar të lejojnë organet tatimore të shqyrtojnë të gjitha dokumentet tatimore dhe çdo dokument tjetër që shërbën për llogaritjen e saktë të detyrimeve tatimore.

6.1.2. Detyrohen të japin informacionet e duhura, në mënyrë automatike, pa kërkesën e organeve tatimore, të gjithë personat e mëposhtëm:

a. Sistemi gjyqësor, për të gjitha rastet kur tatimpaguesit pushojnë aktivitetin, shpërndahen, ose pësojnë ndryshime thelbësore brenda kuptimit të ligjit nr. 7638, datë 19.11.1992 "Për shoqëritë tregtare". Gjykatat njoftojnë organet tatimore për të gjitha vendimet që marrin lidhur me mbylljen e veprimtarisë, me shpërndarjen e shoqërive, si dhe me ndryshimet thelbësore që pësojnë shoqëritë (ndryshime të cilat në bazë të ligjit "Për shoqëritë tregëtare", njihen me vendim gjykate), brenda 5 ditëve nga dita e marrjes së vendimeve. Kur bëhet fjalë për detyrime tatimore të paguara nga shoqëritë të cilat kërkojnë të çregjistrohen, gjykatat nuk mund të nxjerrin një vendim përfundimtar derisa organet tatimore të vërtetojnë se janë paguar të gjitha detyrimet tatimore. Gjykata dërgon në organet tatimore një kopje të vendimeve gjyqësore së bashku me kërkesën e tatimpaguesit.

b) Organet doganore janë të detyruara të shënojnë në fletën e çdoganimit të importeve dhe në fletën e doganimit të eksporteve numrin e identifikimit të tatimpaguesit sipas certifikatës së TVSH-së, kodin fiskal të tij, vitin dhe vendin ku është regjistruar tatimpaguesi. Ato janë të detyruara të mos bëjnë veprime çdoganimi e doganimi të mallrave kur tatimpaguesit nuk paraqesin certifikatën e regjistrimit si tatimpagues dhe certifikatën e TVSH-së.

Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, i dërgon zyrtarisht Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve sipas përcaktimit të bërë në një akt - marrëveshje të lidhur midis dy Drejtorive të Përgjithshme, të dhëna analitike të tatimpaguesve që kanë kryer importe dhe eksporte gjatë muajit. Ky informacion duhet të përmbajë domosdoshmërisht të dhënat identifikuese të tatimpaguesit si emrin tregtar të tij, NIPT-in, vlerën doganore dhe detyrimet tatimore të paguara në Doganë. Të dhënat e dërguara janë të ndara për secilin tatimpagues dhe për çdo rreth.

c) Zyrat e Regjistrimit të Pasurive janë të detyruara të dërgojnë në organin tatimor të rrethit përkatës, brenda datës 10 të muajit pasardhës një listë të akteve të regjistrimit të pasurisë e cila përmban llojin e pasurisë që tjetërsohet, emrin e shitësit, tatimin e paguar (të mbajtur në burim) dhe vlefshërinë përkatëse të pasurisë së shitur apo të tjetërsuar. Kjo listë përmbledh si rastet e kalimit të pronësisë nëpërmjet shitjes, ashtu edhe rastet e dhurimit e të trashëgimisë.

d) Punëdhënësit privatë dhe shtetërorë, janë të detyruar të dërgojnë në organin tatimor të rrethit përkatës, brenda muajit janar të vitit pasardhës, listën e të gjithë të punësuarve të vitit të mëparshëm, pagën vjetore të tyre dhe tatimin mbi pagat të mbajtur në burim në momentin e pagesës.

6.2. DHËNIA E INFORMACIONIT ME KËRKESËN E ORGANEVE TATIMORE

Gjatë një kontrolli të ushtruar tek një tatimpagues, për të përcaktuar në mënyrë reale detyrimet e tij tatimore, organet tatimore mund të kenë nevojë që të disponojnë informacione të tjera shtese për këtë tatimpagues. Në këtë rast, organet tatimore, kanë të drejtë të kërkojnë nga çdo person i tretë që ka marrëdhënie biznesi direkte apo indirekte me tatimpaguesin, që përkundrejt kërkesës me shkrim të organeve tatimore, të japin çdo informacion që u kërkohet. Kërkesa nga organet tatimore, bëhet me shkrim. Të gjithë personat e tretë (përfshirë këtu edhe bankat), të përcaktuar në nenin 67 të ligjit, janë të detyruar të kthejnë përgjigje dhe të japin informacionin e kërkuar nga organet tatimore brenda 30 ditësh nga data e kërkesës me shkrim të organit tatimor. Datë e kërkesës së organeve tatimore konsiderohet data në të cilën kërkesa është dorëzuar nga ana e tyre në poste apo tek personi i tretë të cilit i kërkohet informacioni (në rastin kur kërkesa dërgohet dorazi).

6.3. BUXHETI I ADMINISTRATES TATIMORE

6.3.1. Buxheti i Shtetit siguron fondet e nevojshme për funksionimin e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe të degëve të saj në rrethe, nëpërmjet akordimit çdo vit në buxhetin e Drejtorisë së Përgjithshme, të shpenzimeve sipas zërave përkatës. Shpenzimet për fondin e pagave, për sigurimet shoqërore dhe shpenzimet operative përballohen në masën 100 për qind nga Buxheti i Shtetit. Nevojat për investime përballohen nga Buxheti i Shtetit dhe nga fondet që i lihen Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve sipas nenit 19 të Ligjit.

6.3.2. Në zbatim të nenit 19 të ligjit, Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve i lihet 1 per qind e të ardhurave tatimore të arkëtuara. Shuma që i lihet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve përdoret për qëllimet e mëposhtme :

a) Jo më pak se 60 për qind e të gjithë shumës për investime të ndryshme dhe për trainimin e punonjësve të administratës tatimore qendrore dhe të degëve të tatimeve.

b) Deri në 40 për qind e të gjithë shumës për shpërblimin e punonjësve të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe të Degëve të Tatimeve në rrethe.

Fondi që i lihet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve krijohet në fund të çdo dymujori, mbi bazën e realizimit të të ardhurave tatimore të dymujorit. Për dymujorin e fundit të vitit, ky fond krijohet brenda muajit dhjetor në bazë të të dhënave të 11 mujorit dhe realizimit të pritshëm të muajit dhjetor. Mbas daljes së rezultateve të dymujorit përkatës dhe rakordimit të tyre me degët e thesarit e të buxhetit, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve llogarit shumën që i takon të përdorë për nevojat e saj dhe i kërkon Drejtorisë së Thesarit e të Buxhetit në Ministrinë e Financave të urdhërojnë xhirimin e shumave në llogarinë përkatëse të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Në zbatim të nenit 19 të ligjit, pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve funksionon Këshilli i Tatimeve, që përbehet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, i cili është edhe Kryetar i këtij Këshilli, nga zëvendës drejtorët e përgjithshëm dhe drejtor i personelit, financës e shërbimeve.

Mënyra e shpërndarjes sipas zërave të shpenzimeve të fondeve që i lihen Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, përcaktohet nga Këshilli i Tatimeve. Ndërsa ndarja sipas rretheve dhe mënyra e administrimit të këtyre fondeve bëhet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve.

Në zbatim të nenit 20 “Burimet njerëzore të administratës tatimore”, punonjësit e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, gëzojnë statusin e nëpunësit civil dhe trajtohen në përputhje me rregullat dhe kriteret e përcaktuara në ligjin Nr.8549, datë 11.11.1999, “Për Statusin e Nëpunësit Civil” dhe të gjitha dispozitave nënligjore të dala në zbatim të këtij ligji. Ndërsa punonjësit e degëve të tatimeve në rrethe do të vazhdojnë të trajtohen sipas dispozitave të Kodit të Punës, duke lidhur kontrata midis tyre dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

6.4. SHFUQIZIME.

Me hyrjen në fuqi të Ligjit "Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë", Ligji nr. 7681, datë 04.03.1993 "Për administrimin e tatimeve e taksave në Republikën e Shqipërisë" me ndryshimet përkatëse, shfuqizohet.

Në datën e hyrjes në fuqi të ligjit "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë", interesat për pagesë të vonuar të detyrimit për tatimin mbi të ardhurat personale, të detyrimit për tatimin mbi fitimin dhe të detyrimit për akcizen, llogariten dhe paguhen sic përcaktohet në nenin 44 të Ligjit të mësipërm dhe në pikën 2.3.5. të këtij udhëzimi. Kjo do të thotë se për një detyrim tatimor që i përket një periudhë tatimore para hyrjes në fuqi të këtij ligji, interesat për pagesë të vonuar për periudhën para hyrjes në fuqi të ligjit llogariten sipas ligjeve të veçanta tatimore në fuqi në atë periudhë, kurse për një detyrim tatimor që i përket periudhës pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, interesat për pagesë të vonuar llogariten sic përktohet në nenin 44 të ligjit.

Me hyrjen në fuqi të këtij udhëzimi, udhëzimi nr.7, datë 12.03.1993 "Për zbatimin e ligjit "Për administrimin e tatimeve dhe taksave në Republikën e Shqipërisë", së bashku me ndryshimet përkatëse, shfuqizohen.

FATURE SHOQERIMI

Nr. Serise:	Data:	Ora:

Data:/...../.....
Nr. Fatures:

EMRI I NISESIT: _____

ADRESA: _____

TELEFONI: _____

NIPT: _____

KODI FISKAL: _____

ADRESA E NISJES: _____

EMRI I PRITESIT: _____

ADRESA: _____

TELEFONI: _____

NIPT: _____

KODI FISKAL: _____

ADRESA E MBRRITJES _____

QELLIMI: _____

Transporti me mjetin:

e nisesit ☐

e marresit ☐

e te treteve ☐

Nr.	SASIA	PERSHKRIMI I MALLIT

LLOJI I AMBALLAZHIT: _____ NR. KOLIVE _____

Kur transporti behet me te trete:

SHOQERIA TRANSPORTUESE: _____

ADRESA: _____

TELEFONI: _____

NIPT: _____

KODI FISKAL: _____

EMRI I TRANSPORTUESIT: _____

Nisesi

Pritesi

Transportuesi